

Új környezetvédelmi miniszter Franciaországban

Az Elysée-palota honlapján megjelent [nagyon rövid közlemény](#) szerint Jean-Marc Ayrault kormányfő javaslatára Francois Hollande köztársasági elnök azonnali hatállyal fölmentette tisztségéből [Delphine Batho](#) környezetvédelmi, fenntartható fejlődési és energetikai minisztert. Utódául [Philippe Martin](#)t nevezte ki, a volt és új tárcavezető közötti átadás-átvételre július 3-án sor került.

A sajtó ennél lényegesen „böbeszédűbb” volt¹, a Le Monde-dal partner [Huffington Post](#) elektronikus kiadása a következő címmel tudósított az eseményről: „Delphine Batho lemondott: François Hollande példát statuált, a zöldek a [kormányban](#) maradnak”. A lépésre egyértelműen a jövő évi költségvetés körül kialakult kormányzati feszültség a magyarázat, hiszen a környezetvédelmi tárcát érintik legjobban a megszorítások – teljes idei költségvetésénél 7%-kal kap kevesebbet jövőre, amit a volt tárcavezető nem tudott elfogadni. A „kegyvesztett” miniszter-asszony helyére azonnali hatállyal [Gers megye egyik szocialista parlamenti képviselőjét, Philippe Martin](#)-t nevezte ki a köztársasági elnök.

A miniszter asszony „vétke” az volt, hogy az RTL csatornán kedden reggel úgy nyilatkozott, hogy a jövő évi költségvetésnek „semmi köze nincs a környezetvédelemhez”, és indítványozta, hogy a büdzséről folyó további egyeztetések során kerüljön fölülvizsgálatra ez a döntés. A délben együtt ebédelő Jean-Marc Ayrault miniszterelnök és Francois Hollande köztársasági elnök viszont úgy találta, hogy a tárcavezető megnyilvánulása nem egyeztethető össze a kormányon belüli szolidaritás elvével, ezért válaszút elé állították. A [sajtó értesülései szerint](#) maga a köztársasági elnök hívta föl telefonon Batho-t és közölte vele, vagy visszavonja az általa mondottakat, vagy fölállítják a miniszteri székből. Mivel a miniszter asszony erre nem volt hajlandó, azonnali hatállyal menesztették.

A sajtó viszont azonnal fölvetette azt a kérdést, mi lesz azokkal a kormánytagokkal, akik szintén kételyeiknek adtak hangot a jövő évi büdzsével kapcsolatban – ilyen Cécile Duflot, Arnaud Montebourg és Benoit Hamon, [akik maguk is](#) kritizálták a tervezetet. Najat Vallaud-Belkacem kormányzóvivő az [RMC](#) adásában úgy fogalmazott, [jogos volt a miniszter lemondatása](#), mivel Jean-Marc Ayrault kormányfő állásfoglalása alapján a kormánytagok „nem kritizálhatják nyilvánosan a költségvetést”. Viszont előző nap este a szintén zöld ([EELV](#)) Pascal Canfin, nemzetközi fejlesztési együttműködésekért felelős miniszteri rangú államtitkár fogalmazott úgy a [TF1](#) televíziós csatornán, hogy a környezetvédelmi minisztérium jövő évi költségvetésének több elemét nem lehet jelen állapotában elfogadni. Kérdés, hogy neki is mennie kell vagy sem? A sajtó Arnaud Montebourg esetében is fölteszi a kérdést: hogyan lehet, hogy ez a miniszter bármilyen kijelentést megengedhet magának, és mégis maradhat?

A lépés mindazonáltal nem mindenkit érintett váratlanul: a [Société des Agriculteurs de France](#)-nál például úgy fogalmaztak, az őszi „kakofónia” után Hollande kijelentette, ha a jövőben bármelyik kormánytag nyilvánosan ellene szegül a hivatalos irányvonalnak, menesztetni fogják és ez most bekövetkezett. A kérdés ettől még megválaszolatlan marad: ha Batho-nak mennie kellett, másoknak miért nem kell?

A kormány „második embere”, Laurent Fabius külügyminiszter a történekről úgy fogalmazott, *„ha jelentős kvalitású asszonyként kifejezetten negatív véleményt fogalmaz meg a költségvetésről, fölmerül a koherens kormányzati kommunikáció (hiányának) érdemi problémája és a (menesztésével kapcsolatos) döntés ennek fényében be kellett, hogy következzen”*.

¹ Pl. http://www.huffingtonpost.fr/2013/07/02/delphine-batho-demissionnee-remplacee-philippe-martin_n_3534938.html

Noha Delphine Batho még csak a második, a kormányból távozni kényszerülő miniszter (az első Jérôme Cahuzac volt), a környezetvédelmi miniszteri székbe François Hollande 14 hónapja tartó elnöksége alatt már a harmadik miniszter ül Philippe Martin személyében. Az első miniszter, Nicole Bricq ugyanis egy hónap után a külkereskedelmi tárcát volt kénytelen átvenni – a sajtó szerint azért, mert [túl merev álláspontra helyezkedett az olajtársaságokkal és az off-shore kutakkal szemben](#).

Batho lemondása kétségtelenül újabb feszültségforrás a szocialisták és a [zöldek](#) között, az utóbbiak sürgős ülést hívtak össze a kialakult politikai helyzet értékelésére. Barbara Pompili, az EELV képviselőcsoport elnöke viszont úgy fogalmazott, hogy [nem valószínű, hogy a zöldek elhagynák a kormányt](#), a kormányból való kilépés ötletét elég hamar elvetették. Azt viszont kinyilvánították, elvárják a miniszterelnöktől a környezetvédelemmel kapcsolatos világos kötelezettség-vállalásokat és a terület méltó költségvetési kezelését. A sajtó úgy tudja, hogy a két zöld miniszter, Cécile Duflot és Pascal Canfin kormányból való távozása mégsem került le végleg a napirendről, ezt az EELV nyári egyetemén augusztusban újra meg fogják vitatni. Ezt a hipotézist támasztja alá az a hír is, miszerint Canfin pedig megfenyegette a kormányt, hogy kilépnek, ha az nem támogatja érdemben az ökológiai átmenetet.

Míg a baloldalon többen igyekeznek kisebbíteni az Elysée döntésének súlyát, a zöldek maximálisan kiállnak a lemondott miniszter mellett. Egyik emblemikus alakjuk, a parlamenti képviselő [Noël Mamère](#) válságstáb fölállítását javasolta és úgy fogalmazott, „amikor egy év alatt két miniszterük van a kormányban akiket lemondatnak mint egy tisztátalan alakot (...), legalább ahhoz joguk van, hogy megkérdezzék, továbbra is játszani kell-e a jó bolond szerepét vagy kell-e petrezselymet árulni a kormányban, amit valójában nem érdekel az ökológiai átmenet?”

A Huffington Post honlapján található kommentek szerzői között két nagyon ismert személyiség is található, az egyik a már említett [Noël Mamère](#), aki már a kétezres évek elején ismertté vált az azonos neműek házassága melletti kiállása miatt, a másik [José Bové](#), a Confédération paysanne szakszervezet volt elnöke, jelenleg EP-képviselő. Mamère szerint „ez (azaz Batho menesztése) egy töréspont, a zöldek pedig „rossz bánásmód áldozatai” (*c'est une fracture, nous sommes victimes de maltraitance*), Bové pedig megdöbbenését fejezte ki amiatt, hogy Batho-t azért menesztették, mert védelmébe vette a környezetvédelemre hivatott költségvetést.

Az új miniszter, Philippe Martin

Philippe Martin (jobbra) 2013. június 23-án az FNSEA által az állattenyésztés mellett szervezett megmozdulás alkalmával Párizsban az Invalidusok terén. Balra háttal Xavier Beulin, az FNSEA elnöke, középen szemben Bruno Le Maire (UMP), a Sarkozy-éra mezőgazdasági minisztere. (Fotó: Somogyi N.)

Az új miniszter, az 1953-ban született [Philippe Martin](#) Gers megyei szocialista képviselő, [a Nemzetgyűlés szocialista képviselő-csoportjának](#) alelnöke 2012. júniusa

óta. Ugyan pályázott a csoport elnöki tisztére is, de arra végül Bruno Le Roux-t választották,

aki vele, a „vidék hangját hallatni kívánó” képviselővel szemben a teljesen urbanizált Seine-Saint-Denis megye (gyakorlatilag az egyik párizsi elővárosi zóna) képviselője. [Philippe Martin](#) egyben Gers megye közgyűlésének elnöke is, föltétlen híve [Laurent Fabius](#) külügyminiszternek és a svájci bankszámlájával kapcsolatosan kirobbant botrányban elhíresült [Jérôme Cahuzac](#)-ot váltó új költségvetési miniszternek, [Bernard Cazeneuve](#)-nek.

Szakmai és politikai pályafutása

Philippe Martin jogi végzettségű, pályája kezdetén [Suresnes](#) városának ([Hauts-de-Seine](#) megye) polgármesteri hivatalában dolgozott, majd 1979-81 között a Nemzetgyűlés szocialista csoportjának munkáját segítette. Ezt követően két városfejlesztésért és lakásügyért felelős miniszter (*ministre de l'Urbanisme et du Logement*) - [Roger Quilliot](#) (1981-83) és [Paul Quilès](#) (1983-85) kabinetfőnöke. Mikor ez utóbbit védelmi miniszterré nevezték ki (1985-86), Martin vele tartott mint kabinetfőnök, majd [Michel Charasse](#) költségvetési miniszter kabinetfőnöke lett (1988-1992). 1986-1988. között a *Société d'administration et de réalisation d'investissements* ([SARI](#)) vállalat (ma [NEXITY](#)-ként ismert) külkapcsolati igazgatója volt.

1992-94. között Gers, majd 1994-95-ben Landes megye prefektusa, 1997-1998. között pedig Laurent Fabius kabinetjének tanácsadója, amikor ez utóbbi a Nemzetgyűlés elnöke volt. 1998-ban megválasztották [Gers megye közgyűlésének](#) elnökévé, 2002-ben e megye képviselőjében lett tagja a Nemzetgyűlésnek, e tisztségében 2007-ben és 2012-ben is újraválasztották. 2004-2005. között a GMO-munkacsoport, 2005-2007-ig a szociális kohézióval foglalkozó munkacsoport tagja. 2012. július elsején arra kérte föl a vendéglátósokat és borkereskedőket, hogy ne forgalmazzanak kaliforniai borokat válaszul arra, hogy Kaliforniában betiltották a hízott liba- és kacsamáj forgalmazását.

Helyi szinten 1998-ban választották be [Valence-sur-Baïse kanton](#) képviselői közé, 2001-től pedig tagja [Valence-sur-Baïse](#) városka képviselő-testületének is, ahol polgármester-helyettes.

2007. június 27-én kinevezték a Nemzetgyűlés [szocialista, radikális és polgári](#) frakciójának alelnökévé, ahol a mezőgazdaságért és a fenntartható fejlődésért felel. Tagja a [Nemzetgyűlés pénzügyi bizottságának](#). 2008. decemberében Martine Aubry, a PS „*Forum des territoires*” testületének munkájáért felelős alelnökévé nevezte ki, ebbéli tisztségében részt vett a párt decentralizációval kapcsolatos doktrínájának kidolgozásában.

Nem tévesztendő össze azzal a [Philippe Martin](#)-nel (vagy másként Philippe Armand Martin), aki Marne megyei képviselőként tagja a Nemzetgyűlésnek, ám a jelenleg ellenzéki [UMP](#) színeiben.

Jelentősebb akciói

Mint azt José Bové is kifejtette a Delphine Batho menesztését követően a *Metronews*-nak adott rövid interjújában, Philippe Martin a **GMO-k „esküdt ellensége”** a törvényhozásban és a terepen egyaránt. Kezdeményezője volt többek között a GMO-król tervezett népszavazásnak, a GMO-kísérleteket elpusztító, úgynevezett „*faucheurs volontaires*”-ek ellen indított perekben pedig rendre ezek mellett tanúskodott. Az első helyen José Bové nevéhez köthető aktivisták azzal váltak hírhedté, hogy a kétezres évek elején (utoljára 2010-ben) egymás után tették tönkre az egyébként teljesen legális GMO-kísérleteket, legtöbbször kaszával esve azoknak, innen is a nevük, ami szabad fordításban *önkéntes kaszálók*at jelent. Természetesen létrejött a velük homlokegyenest ellenkező nézeteket valló réteg is, akik „*Elég a kaszálókából!*” (*Marre des faucheurs et des khmers verts*) néven lettek ismertek.

Philippe Martin **ellenzi a palagáz** nagynyomású kőzetrepesztéses technológiával ([fracturation hydraulique](#)) történő kitermelését is.

A **GMO-kkal kapcsolatosan** 2004. június 11-én [Gers megye közgyűlésének](#) elnökeként elfogadtatta azt a nyilatkozatot, miszerint a megye saját területén ellenzi a GMO-kultúrák szabadföldi termesztését. Ezt a döntést a prefektus által indított eljárás nyomán a közigazgatási bíróság ([tribunal administratif](#)) 2005. április 6-án megsemmisítette, amit helybenhagyott a bordeaux-i [Fellebviteli bíróság](#), majd 2009. december 30-án az államtanács ([Conseil d'État](#)) is.

A képviselő által a GMO-kísérletek Gers-ben való betiltására vonatkozó népszavazási kezdeményezést a prefektus indítványa nyomán a közigazgatási bíróság elutasította. A felsőbb fórumon is megerősített döntés szerint Gers közgyűlésének nincs joga a GMO-kísérletekkel kapcsolatosan állásfoglalásra kérni a megye lakóit.

Ugyan teljesen más okok miatt, de 2007. őszén Philippe Martin szintén kilépett a [Grenelle de l'environnement](#) környezetvédelemmel kapcsolatos egyeztetési folyamatból, ahogy tették ezt vele egy időben a legnagyobb mezőgazdasági szakszervezeti szövetség, az [FNSEA](#) és a vetőmagtermelők képviselői is, miután úgy látszott, nem lehet a genetikai fertőzést teljes egészében kizárni és ezért fölfüggesztették volna a szabadföldi GMO-kísérletek engedélyezését. A képviselő részt vesz a GMO-kat is vizsgáló Biotechnológiai Főtanács munkájában, ahol támogatója volt a [Monsanto 810](#) kukorica használatát fölfüggesztő védzáradék életbe léptetésének.

Somogyi Norbert, Párizs